

PALESTRA

NATÀLIA GARRIGA

«Al final del mandat arribarem al 2% del pressupost destinat a Cultura»

Natàlia Garriga (Sant Cugat del Vallès, 1969) és una veterana de l'Administració pública catalana. Després de passar per la gerència de l'Institut Català d'Empreses Culturals i alts càrrecs del Departament d'Economia, aquest mandat ha assumit la conselleria de Cultura de la mà d'ERC. Entre d'altres, per davant té el repte de millorar la salut del català.

*Per Xavier Puig i Sedano / @xavierps7
Fotografies de Jordi Play / instagram.com/jordisplay*

S' ha adaptat al ritme de la conselleria de Cultura?

—Sí. Al principi no és senzill perquè la responsabilitat és molt alta. Jo tenia molta sort perquè coneixia molt bé el Departament, ja que vaig treballar nou anys com a gerent de l'Institut Català d'Empreses Culturals. Però, la part de representació cap a fora i com a membre de govern era molt important. Aquest sentiment d'institució, és molt gran. Imposa. Representar el teu país en l'àmbit cultural et fa sentir orgullós i responsable. Ara tot va funcionant a un ritme del que estem satisfets.

—**Va ser una de les persones detingudes el 20 de setembre de 2017 al Departament d'Economia. Quina és la seva situació judicial ara mateix?**

—Justament ahir (dimecres 13 d'abril) va sortir una resolució que em treu la malversació. Ens van detenir per sedició, malversació, prevaricació, desobediència i un munt de coses. Aleshores, vam passar una nit al calabós. A partir d'aquí, entro al Jutjat d'Instrucció núm. 13. Quan passo a ser consellera, soc aforada i, per tant, ara fa poc m'han traslladat al TSJC, on hi ha el Josep Maria Jové i el Lluís Salvador. Vaig haver d'anar a declarar fa quinze dies. En principi m'imputaven malversació i ara hi ha una resolució que diu que només em deixen la desobediència. És una mica millor, tot i que hauríem d'anar cap a l'amnistia, perquè no té cap sentit.

—**Se sent amb prou llibertat per fer la seva tasca com a consellera tenint aquest judici pendent?**

—Totalment. Sempre he pensat que la repressió no ens ha de condicionar. Si vaig dir que sí a ser consellera, va ser perquè la repressió no podia condicionar la nostra tasca, la nostra manera de pensar. Nosaltres hem de tirar endavant amb tot el que creiem.

—**Quina trajectòria té al món cultural Natàlia Garriga?**

—Després de molts anys a l'Administració, el 2007 arribo a l'Institut Català d'Empreses Culturals (ICEC) perquè em presento a la plaça de gerent. Allà se m'obre un món impressionant. A part de la gerència, que és el que m'agradava molt, que és fer que la maquinària funcioni perfectament, conec tots els sectors. L'ICEC té àrea de llibres, d'audiovisuals, d'arts escèniques. Allà començo a veure →

→ com des de l'administració podem ajudar a millorar. Sobretot vaig aprendre a escoltar moltíssim les necessitats de tots els sectors. I a aprendre. Vaig aprendre dels millors com es fa una producció teatral, quines necessitats té, quines diferències hi ha entre una de gran, petita o mitjana... Per tant, vaig tenir un aprenentatge molt alt des d'una posició en què veia tots els sectors. Hi vaig estar nou anys gairebé. Quan vaig marxar a Economia, el que vaig plantejar-me és què podia fer des d'allà per a la cultura. En aquell moment, Junqueras era conseller i vaig pensar que el millor era que ell fes trobades amb el sector i el conegués. Per tant, vam fer moltes trobades que van seguir amb Pere Aragonès. No era només anar al teatre, l'important d'anar al teatre és conèixer els actors, els productors, els directors i saber les seves necessitats.

—El sector cultural s'ha recuperat ja del cop de la COVID-19?

—No. N'estem sortint. La guerra d'Ucraïna ens ha fet oblidar la covid. En realitat encara n'estem sortint, tot i que l'actualitat és una altra. Però, encara tenim gent a les UCI per covid. Poca, però n'hi ha. Hem passat dos anys molt complicats per a tots els sectors. En aquests moments, la il·lusió és que tot torni a començar a partir d'aquest any. Hi ha moltes ganes que les coses vagin bé. Els públics, en segons quins espais, estan responenent. Hem de llegir què és el que el públic i la gent vol fer després de la pandèmia. Hem sortit tots tocats emocionalment i hem de veure, en cada un dels sectors, què és el que el públic vol veure. Possiblement, ens va millor tot el que és entreteniment o riure i comèdia. Costa més allò que arriba més endins. La gent té ganes de distreure's una mica. Tanmateix, hem de llegir ràpid on volem anar tots plegats i respondre.

—Queden mesures pendents a aplicar des del Departament per fer front a l'impacte de la covid?

—No. De fet, les últimes mesures que vam aplicar ja van ser pels tancaments

del desembre. Ara, el que estem fent és treballar i parlar amb cadascun dels sectors per veure quines són les seves necessitats. De vegades, millor que ells no ho sap ningú. Estem treballant, sobretot, molt a prop amb la gent del teatre. Els dos primers mesos pensàvem que aniria una mica millor del que ha anat i estem parlant amb ells per veure si podem fer alguna campanya per ajudar-los. El cinema també està costant molt; en canvi, en el sector del llibre s'han venut més llibres que mai. Ara el que hem de fer és consolidar aquesta gent perquè segueixi amb la lectura. Sí que estem fent, però, un pla de lectura i del llibre que fem que tingui una durada de tot el 2022 on participen tots els àmbits del sector. I, que no havia passat mai, hi participa Educació des del minut zero. Per nosaltres és molt important. Intentarem consolidar l'hàbit lector.

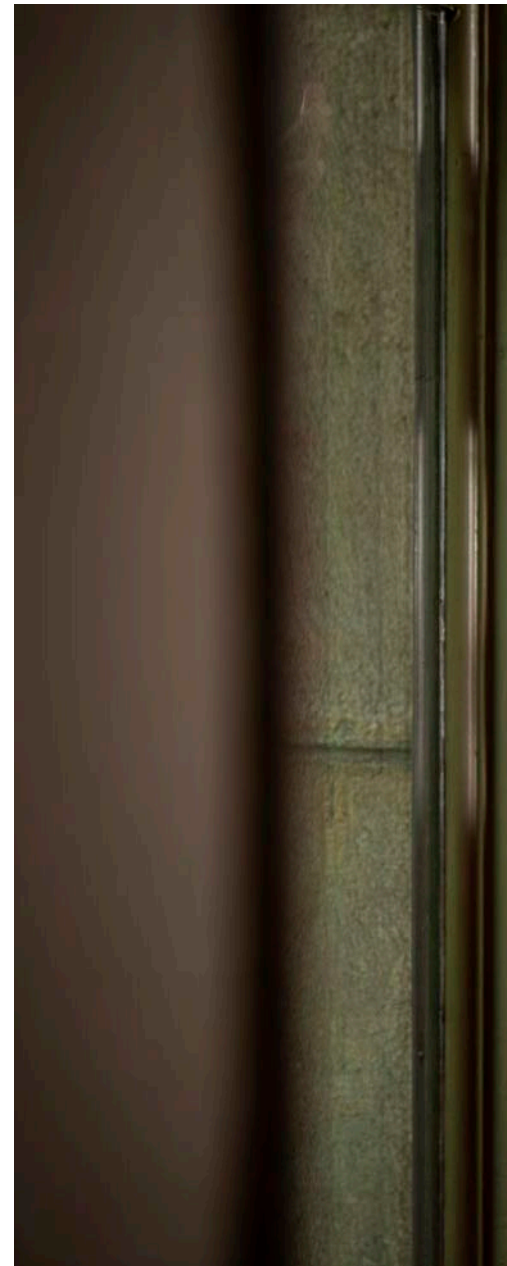
—L'actual pressupost de Cultura és l'1,3% del total. Vostè sempre ha reivindicat la necessitat de destinar el 2% del pressupost a Cultura, com ho fa tot el sector cultural. Què s'ha fet malament perquè això encara no sigui així? Es pot comprometre que a final de mandat s'arribarà a aquesta xifra?

—Sí. De fet, jo m'hi puc comprometre i s'hi han compromès els partits de la coalició i tots els grups parlamentaris hi estan a favor.

—També s'hi havien compromès anteriors governs...

—Sí, però aquesta vegada, en el primer pressupost hem fet un increment del 28,3%. És evident que no és suficient, però sempre hem dit que el 2% l'assolirem al final de la legislatura. Amb aquest creixement cada any, és evident que al final de la legislatura arribarem al 2% del pressupost destinat a Cultura. No puc creure que no hi arribem. Tothom n'està convençut, el president el primer.

—Una part significativa dels fons de Cultura van destinats a esdeveniments o espais que després requereixen un pagament complementari de la ciutadania per fer-ne ús. Això pot ser una

barrera d'accés per a alguns ciutadans. Tenen alguna acció en ment que permeti democratitzar l'accés a la cultura i l'art?

—És una de les línies estratègiques del Departament. Per dos aspectes. Un és l'accés com a hàbit, que ho estem treballant amb Educació per integrar els coneixements artístics a les escoles, perquè, quan els infants surtin, tinguin ganes de participar en aquests àmbits. D'altra banda, estem fent una llei de drets culturals. Estem fent l'esborrany de la memòria i el presentarem abans de finals de juny al Govern per tal de co-

mençar tot el tràmit. Volem fer que tots els equipaments puguin tenir programes d'inclusivitat. La problemàtica de l'accés esdevé de molts tipus, no només per temes socioeconòmics. A vegades és per temes de salut.

—Els darrers dies hi ha hagut molta polèmica amb la qüestió del català a l'escola. Com que hi ha molta pressió judicial en aquest àmbit, què tenen pensat fer des del Departament per, si creuen que cal, compensar-ho?

—Un dels eixos del Departament importants és la llengua. Hem entrat en una nova etapa pel que fa a la políti-

ca lingüística. El primer que estem fent, que crec que és un gran canvi, és reconèixer la situació en la qual estem. Hem mirat en tots els àmbits i departaments quina és la situació de la llengua en cada un d'ells. No és cosa només de l'educació i de l'escola, és de tots els àmbits. Amb el conseller d'Educació vam sortir a explicar les primeres dades, on veiem que estàvem molt pitjor del que pensàvem. Segurament, tots ho intuïem, o la gent que teníem nens i nenes a l'escola, com a mínim. El mateix Departament va crear un pla d'impuls que ja s'està aplicant a uns dos-cents centres. Per la part de la

judicialització, es va fer una proposta de modificació de la Llei de política lingüística per mirar de sortir del marc dels percentatges, que tots sabem que no té cap sentit, i anar a un marc on posem en el centre de gravetat el resultat. El resultat dels nois i noies en dos moments del seu cicle escolar, fent proves orals i escrites per saber en quina situació es troben en relació amb la llengua. Amb aquest resultat podrem saber si els centres necessiten reforç en català o castellà, o en les dues llengües. Per les dades que tenim, sabem que allà on es necessitarà més reforç serà en llengua catalana. Pel que →

→ veiem en algunes dades, els pitjors resultats són en català. En la gran majoria de centres, si hi ha una millora a fer és en llengua catalana. Volem sortir de la judicialització.

—Vol dir que hi haurà proves específiques i unitàries?

—Exacte. Escrites i orals. L'oralitat és molt important. Surten nois i noies de l'escola que potser sí que l'escriuen, però no el parlen. Cal parlar de la llengua constantment, posar dades sobre la taula, veure on som i intentar solucionar-ho.

—Què els fa pensar que l'Estat acceptarà això i no optarà per seguir imposant el 25%?

—El que tenim en aquests moments és una sentència del TSJC que ens diu que hem de fer l'aplicació del 25% a tots els centres. Per nosaltres, el 25% homogeni no té cap sentit. Pedagògicament no millorarà res. El que hem dit al TSJC és que la nostra manera d'aplicar-ho és desenvolupar un decret que està fent el Departament d'Educació per explicar com es farà aquesta aplicació a les aules i modificar la Llei de política lingüística dient que no ho farem per percentatges, sinó dient quin és el resultat any rere any dels nois i noies, i avaluarem què hem de fer.

—Estan segur que els ho acceptaran?

—No tenim previst que no ens ho acceptin.

—En quin estat està el Pacte Nacional per la Llengua?

—El vam presentar el febrer. Tenim tres moments del Pacte. Ara estàvem fent tota la part d'explicació per tot el territori; hem entrat en una etapa participativa. Qualsevol persona pot entrar a un web i dir-nos quin és el seu parer. Ara estem mirant de fomentar la participació de tothom. A partir de setembre, intentarem escriure allò que cohesioni més a tothom en tots els àmbits i a finals d'any hauríem de signar-lo.

—Hi ha cap mena de vinculació entre allò que es proposi en el procés participatiu i el que s'acabi fent?

—Com a mínim en tindrem coneixement. També és veritat que segurament tindrem postures diferents i hauré d'agafar el terme mitjà. Sobretot ens importa molt arribar a aquella gent que no se sent interpellada. Posem molt el focus que es parli en aquelles entitats on normalment no es parlaria sobre l'ús

de la llengua catalana. Volem escoltar a tothom.

—És un procés més consultiu que no de participació?

—Sí. Participació és una metodologia ja establerta, la fa la Direcció General de Participació. Hi participen i ho fan amb uns formularis que ens retornen i que, evidentment, tindrem en compte.

—Té capacitat la Generalitat, i el seu Departament en concret, per aconseguir que les grans empreses digitals facin servir el català més extensivament?

—La qüestió és anar-hi parlant i ser insistent. Amb les plataformes, des de l'inici de la legislatura hem començat a parlar amb totes i cadascuna. Oferint els doblatges que ja tenim fets, perquè estiguin disponibles. O demanant quines seran les estrenes, perquè, potser, tal com nosaltres ajudem a doblar pel·lícules que van al cinema, podem ajudar a doblar sèries i pel·lícules de les plataformes. A la vegada, volem que entrin a la producció de sèries i pel·lícules en versió original catalana. Estem tenint avenços. De fet, Netflix ja va anunciar fa un mes, fruit de les converses, que farien un mínim de 70 títols a l'any en català. Això són 200 hores de subtitulació i 20 hores de doblatge. No és suficient. Volem que facin més i que, sobretot, incorporin tot el que tenim doblat.

—Hi haurà propers avenços?

—Amb totes les plataformes, en breu, començarem a tenir retorns positius, creiem.

—Això té relació amb la voluntat de desenvolupar un *hub* audiovisual de Catalunya. Quins terminis tenen previstos?

—Neix perquè a Catalunya tenim un sector audiovisual molt potent. Fa 10 o 15 anys, més del 50% de la producció audiovisual de l'Estat es feia a Catalunya. Ara ha baixat i estem en un 40%, perquè Madrid ha fet un aposta molt important per això i ha posat moltes facilitats a les plataformes. Nosaltres sabem que tenim productores, tenim talent i tenim univer-

sitats potents en aquest sentit. Per tant, ho tenim tot aquí i no volem que marxin. Quan parlem de *hub*, parlem d'infraestructures, però també d'innovació, recerca i formació. Hem estat mirant quina seria la millor ubicació i l'aposta que fem és per l'espai de les Tres Xemeneies de Sant Adrià del Besòs. Totes les administracions estan a favor del projecte.

—Hi ha pressupost per donar compliment a la Llei del cinema?

—El que estem fent actualment, des de 2011, és que tenim un conveni amb Fedicine, on hi ha les *majors*, amb les quals pactem les pel·lícules que s'han de doblar per anar al cinema. En aquest moment, una vintena de pel·lícules a l'any. El que hem d'aconseguir, també, és la difusió de les pel·lícules perquè la gent hi acabi anant. Hem de fer una mínima militància lingüística en el moment d'escollir una pel·lícula. El Govern té una despesa, que està encantat de fer-la, però en el fons el que vols no és pagar a una *major*, sinó que la gent vegi pel·lícules en català.

—I per la producció de pel·lícules originals en català? La xifra d'aquestes als darrers Premis Gaudí era realment baixa...

—Aquest any farem un canvi important en la producció de pel·lícules i sèries. Hi haurà una línia de l'ICEC que fins ara feia una aportació de 800.000 euros a pel·lícules de més de 2.700.000 en versió original catalana. A partir d'aquest any, en comptes de 800.000, passem a 1.500.000. Per tant, és un pas important perquè la gent consideri fer aquella pel·lícula de més de tres milions d'euros en català. D'altra banda, creem una línia només per a sèries en versió original catalana i els fem la mateixa aportació. A més a més, les pel·lícules, entre que comencen i s'acaben estrenant passen unes anys. Tot i que l'any passat ja vam fer uns increments i esperem tenir uns Gaudí amb més producció original catalana.

—Alguns artistes han criticat recentment les complicacions burocràti- →

«Hem de seguir insistint en aquesta taula de diàleg perquè creiem que és l'única resolució del conflicte»

2026. Per tant, estem en bon camí en coses.

—**Amb el conseller Marzà quina relació hi té?**

—Ens coneixíem d'abans, però ens vam trobar als Premis Octubre i després va venir aquí, vam poder anar al MNAC i vam estar compartint un munt de coses.

—**Com és que no s'han pogut coordinar amb la Generalitat Valenciana i el Govern de les Illes Balears per fer un únic Any Fuster i n'han acabat convocant tres per separat?**

—A vegades ens passa una mica a tots plegats. La voluntat hi era tota. Finalment, s'ha considerat que era millor així. Tot i que és cert que compartirem activitats. Després, cadascú va anar amb un temps diferenciat. Per tant, hem anat tots una mica descompassats, però anem coordinats. Ho fem des de la Institució de les Lletres Catalanes, que treballa en visió de Països Catalans i, per tant, sabem el que es fa al País Valencià o a les illes Balears.

—**Han parlat amb Marzà sobre la incorporació de la Generalitat Valenciana a l'Institut Ramon Llull?**

—Sí que en parlem. Però, ells en aquest moment tenen un conveni amb l'Institut i no veuen que la incorporació pugui ser diferent que amb aquest conveni. Hem d'anar pas a pas i nosaltres estariem contents que s'hi incorporessin. Però, cada govern ho ha de fer quan es consideri.

—**La taula de diàleg entre el govern i la Generalitat s'havia de fer el primer trimestre de 2022. Finalment, no ha estat així. Què està fallant?**

—El que ha d'anar passant és que s'estableixin cada vegada més confiança. S'està treballant en això, perquè, quan es faci, sigui amb algun motiu o temàtica important. També és bo quan no sabem què s'està fent, perquè aquestes converses necessiten discreció.

—**Aquestes reticències permeten seguir confiant en què pot culminar amb èxit?**

—No et pots aixecar d'una taula de diàleg, has d'intentar ser-hi fins a l'últim

moment possible per mirar de tenir l'amnistia i l'autodeterminació.

—**Té la sensació que juguen a especular dilatant el procés perquè saben que vostès tenen acordat el límit de 2023 amb Junts i la CUP?**

—No. No ho crec. Personalment, no ho crec, però jo no hi participo directament. L'Estat fa el que creu que ha de fer i nosaltres hem de seguir insistint en aquesta taula de diàleg perquè creiem que és l'única resolució del conflicte.

—**Amb els seus socis de Govern, Junts per Catalunya, van xocar amb la taula de diàleg i amb els pressupostos, que són dos temes centrals de la legislatura. És possible sostenir aquest Govern? És coherent?**

—Sí. De fet, s'està sostenint. Dins el Govern hi ha una bona relació entre els consellers, molt sincera i honesta.

—**Quines accions de l'actual Govern de la Generalitat han contribuït a fer avançar Catalunya cap a la independència?**

—El que hem de fer, el que creiem, és que hem de governar perquè més gent se senti incorporada en aquest procés. Hem de fer que la gent conegui la manera que tenim de governar, per tal que s'incorporin més persones a aquesta voluntat de tenir un estat propi.

—**Com s'imagina Catalunya quan acabi el mandat?**

—En Cultura, crec que estarem molt millor pressupostàriament i això vol dir que haurem arribat a tots els espais culturals i a tots els àmbits. Això ja ho estem començant a notar ara, i ens farà remuntar el que en 10 o 15 anys no hem pogut fer. En quatre anys veurem un salt qualitatiu molt gran.

—**I com a país?**

—Com a país espero que també estarem en millors condicions. Sortim d'uns moments molt complicats. Només pot anar a millor. Hem d'aconseguir que la gent treballi i visqui i pogués ser una mica més feliç del que és ara. I amb la llengua reforçada. ●

→ **ques que els suposa facturar a l'Administració pública. Estan treballant per simplificar aquests tràmits?**

—El problema que tenim no és de cultura, és de la llei de contractació estatal. Tenim una llei que gestiona des de la desconfiança. Posa tantes traves pensant que potser algú ens farà trampes. El que caldria fer és gestionar des de la confiança i després demanar comprovants. Des del Govern s'està treballant per millorar aquest flux, però depèn d'una llei estatal.

—**Quina relació manté amb Miquel Iceta, ministre de Cultura de l'Estat espanyol? Com han avançat les converses per rebaixar l'IVA cultural al 4% com s'havien compromès?**

—La relació és bona. Tenir algú que sap, quan li parles, de què li estàs parlant perquè ha viscut sempre aquí és positiu. Tot és molt més senzill. De fet, això els ho hem seguit demanant i hauríem de mirar d'incorporar-ho a la propera Llei de pressupostos. És una de les coses que li diem normalment. Aquest any farem la Biblioteca de Barcelona, que fa vint anys que s'esperava. Ara enderroquem i podrem obrir crec que el